

ต่อ จากฉบับที่แล้ว

โคลบ บทที่ 50 ออย่าด่วนเสนอแนะ จนกว่าเขาจะเชิญ โคลงสุภาชิตบพนี้ให้ความสำคัญและข้อคิด ในเชิงความพร้อม หรือโอกาสแห่งการพูดเสนอแนะ กล่าวคือ การรู้จัก ความเหมาะสมหากจะออกปากเสนอแนะความเห็น หากอวดรู้ อวดพูดโดยไม่มีใครเชื่อเชิญ นอกจากจะแสดงออกว่าไม่รู้จักกาลเทศะ แล้ว ยังอาจถูกมองว่าสอดแสร้อยอย่างไม่เข้าท่า การด่วนออกความเห็น บางครั้งอาจเป็นการฉีกหน้า หรือทะเลาะกลางปถิ่ง ซึ่งในลักษณะนี้ อาจทำลายบรรยากาศการประชุม หรือสนทนาได้

ในทางการบริหาร โดยเฉพาะในระดับผู้บริหารระดับสูง แล้วจะให้ความสำคัญของความราบรื่นในการประชุมอยู่มาก โดย จะหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้ากัน เพราะฉะนั้น หากใครที่มีโอกาสได้ เข้าร่วมประชุมก็ควรจะศึกษาวิธีการเสนอแนะความคิดความเห็น อย่างชาญฉลาด ไม่ผลีผลามออกความเห็นในลักษณะอวดรู้ อวดฉลาด เพราะเหตุว่าเรื่องของหน้าตา ศักดิ์ศรี ยังคงมีอยู่ในมวลหมู่ ผู้บริหารระดับสูง การอวดรู้พูดอย่างไม่มีชั้นเชิง หรือกาลเทศะนั้น หากไปทำให้ผู้อื่นเสียหน้าแล้วก็เป็นเรื่องสร้างความหมางใจโดย ไซเหตุ เพราะการพูดได้กับการพูดเป็นนั่น มันให้ผลที่ต่างกันเสมอ

โคลงบทที่ 51 คนพูดมากมักไร้สาระ บทสรุปของโคลง

สุภาชิตบนี้ เมื่ออ่านแล้วทุกคนคงจะมีความเห็นใน ครรลองเดียวกันว่า การรู้จักพูดอย่างมีสาระแล้วนั้น แม้ บางครั้งจะสั้น แต่หากมีสาระครบถ้วนบริบูรณ์ก็ย่อมจะดี กว่าที่การพูดแบบน้ำท่วมทุ่ง ไร้สาระ นอกจากจะแสดงออกถึง การอวดโวหาร อวดฉลาด ยังแสดงออกถึงความคึกคะนอง ปาก ไวและแสดงออกถึงความเชื่อใจในที่ว่าตัวเองรู้มาก แต่หากมอง อีกที่อาจแสดงธาตุแท้ของความглวงก็ได้ หากจะเปรียบเทียบอุปมา อุปมัยเข้ากับเหตุการณ์ปัจจุบันแล้ว เราสามารถหยิบยกเหตุการณ์ ต่างๆ มาเทียบเคียงได้อย่างไม่ยาก

ในทางการบริหารแล้ว ผู้ที่พูดเก่ง พูดมาก ไม่ได้หมายความว่า มีเหตุผลเสียทั้งหมด เนื่องเพราะมันอาจไม่แสดงออกถึงสติ ปัญญาในคำพูดเลย รังแต่จะสร้างความรำคาญและหากเรื่องที่พูด นั้นแสดงออกถึงการอวดรู้ แต่ไร้ปัญญาแล้ว รังแต่จะพาให้คนฟัง เบื่อหน่ายก็ได้ เพราะฉะนั้น ทุกวันนี้เรื่องการประชุมดูจะเป็นวาระที่ เหล่าผู้บริหารถือเป็นเรื่องจำเป็นที่ต้องมี แต่บ่อยครั้ง หรือมากครั้ง การประชุมจะไม่มีคุณภาพ เพราะกลายเป็นเวทีของการแสดงโวหาร การตำหนิติเตียนผู้อื่น หรือปิดความรับผิดชอบ ฯลฯ ซึ่งทำให้เสียเวลา

หลักการบริหาร ใน “หนังสือหลักวิชาการ”

วิเชียร ตรีสุภาพกุล

ไปโดยเปล่าประโยชน์ ด้วยเหตุฉะนั้น การพูดที่ดีได้สาระ จึงควรหลีกเลี่ยงการพูดแบบไร้สาระนี้เสีย

โคลงบทที่ 52 พูดน้อยฟังให้

มาก โคลงสุภาชิตบทนี้ เป็นอีกบทหนึ่งที่ยังคง

ให้ความสำคัญกับการพูดอยู่ไม่น้อยหาก

จะบอกว่าโคลงบทนี้กำลังแนะนำให้มี

ความฉลาดในการฟังก็ไม่ผิด ในทาง

วาทะวิทยา จุดสำคัญที่สุดก็คือ **จะ**

ต้องรู้จักฟัง ไม่ใช่เลือกฟัง เพราะ

การรู้จักฟัง จับประเด็น จับสาระ

ของเนื้อหาได้จะเป็นประโยชน์

มาก ในเมื่อเราสามารถจับประเด็น

ได้ ย่อมสร้างปัญญาแก่เราได้ แต่

หากเนื้อหาที่เราฟังไร้สาระ เราก็ไม่

ควรจับมาเป็นประเด็นให้รกสมอง เราคง

เห็นมาหมดแล้วว่าคนที่พูดมากในเชิงอวดรู้

อวดฉลาด หรือพูดแบบนักได้วาทีนั้น แม้ฟังแล้ว

อาจเคลิ้มคล้อย แต่หากวิเคราะห์ให้ดี จะเห็นว่าบางครั้งไฉน

ที่แสดงก็เพียงแค่การตีสำนวนไฉน แต่ปราศจากสาระ ซึ่งต่างจาก

การพูดที่แลดูไม่มีการตีสำนวนไฉน ไร้สีสัน แต่เนื้อหาเต็มไปด้วย

สาระ ประโยชน์ เชื่อแน่ว่าผู้ฟังจะได้ประโยชน์จากการพูดที่เต็มไปด้วย

ด้วยสาระมากกว่าคนที่พูดด้วยไฉน

ในเชิงการบริหารองค์กรนั้น บ่อยครั้งที่ปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้

บริหารที่ไม่ยอมรับฟัง หรือฟังต้นตอของปัญหาแล้ว ย่อมไม่มีทาง

แก้ปัญหาได้ ผู้บริหารที่ชาญฉลาดนั้น บางครั้งมักจะสงบปากสงบคำ

แต่คอยรับฟังข้อมูลที่มีมาจากสายต่างๆ และเมื่อประมวลเข้ามา จะ

เป็นข้อมูลวัตถุประสงค์เป็นอย่างดีในการวิเคราะห์และตัดสินใจได้ดี

โคลงบทที่ 53 ต้องรู้จักพึ่งตนเอง คำสรุปของโคลงสุภาชิต นี้ อาจตรงกับภาษาอังกฤษว่า Self-reliance ซึ่งก็คือการรู้จักพึ่งพาตัวเอง โดยไม่ต้องพึ่งพิงผู้ใหญ่อยู่เป็นนิจ หรือหมายความว่ามีความภาคภูมิใจ มีภูมิรู้ในตัวเอง สอดกับตำแหน่งหน้าที่ การรู้จักเลือกสรรวิธีที่จะนำมาแก้ไขปัญหานั้นงานต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ไม่ใช่อยู่ในภาวะเด็กน้อยที่ต้องคอยรับคำสั่ง คำแนะนำ จากผู้บังคับบัญชาอยู่รำไป เพราะฉะนั้นผู้ใดที่อยู่ในตำแหน่งใด จึงควรรู้จักพึ่งพาตัวเองให้ถึงที่สุด รู้จักพาตัวเองให้รอดพ้นจากปัญหาต่างๆ ที่รุมเร้าให้เต็มที่ แต่เมื่อรู้ตัวว่าตนเองยังบกพร่อง หรือขาดความรู้ในเรื่องใด ด้านใด ก็ถือเป็นความรับผิดชอบของตนเองอีก ที่จะต้องขวนขวาย ค้นคว้าหาความรู้โดยมิต้องให้อีกใครคอยป้อนอาหาร (ความรู้) เข้าปาก ยิ่งทุกวันนี้เป็นสังคมแห่งข้อมูลข่าวสาร เรามีช่องทางที่จะไขว่คว้าหาความรู้ได้หลายแหล่ง จึงควรคว้าโอกาสนี้แทนที่จะรอคอยการป้อนอยู่รำไป ซึ่งไม่ได้แสดงออกถึงความมุ่งมั่นที่จะสร้างภูมิคุ้มกันในด้าน Self-reliance เลย ฉะนั้น โคลงสุภาชิตบทนี้จึงเป็นบทเตือนใจ สอนใจในเชิงบริหารได้อย่างดี

โคลงบทที่ 54 เป็นผู้นำจำต้องรอบรู้ในกิจ ผู้ที่จะทำหน้าที่นำคนนั้น นอกจากจะต้องมีคุณสมบัติแห่งความเป็นผู้นำแล้ว ยังต้องมีความรอบรู้ในกิจต่างๆ ด้วย เปรียบไปเสมือนหนึ่งจำฝูงที่จะคอยนำไปซ้ายไปขวาตามแต่จะพาไปในทิศทางนั้นๆ หากสังเกตเพิ่มเติม นกเองก็ยังมีจำฝูงในการบินนำ เป็นต้น ผู้นำจะเป็นคนที่คอยกำกับให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตาม ในทุกยุคทุกสมัย ผู้นำจะถูกยอมรับในแง่อำนาจ ปัญญา บารมี มีทั้งพระเดช พระคุณ ในตัวเสร็จสรรพ จริงอยู่แม้ผู้นำจะไม่มีแบบแผนที่แน่นอน เพราะต่างก็มีสไตล์ที่หลากหลาย ใครที่ขอศึกษาประวัติศาสตร์ จะเห็นได้ว่าบรรดาผู้นำต่างๆ ในประวัติศาสตร์นั้นต่างมีความโดดเด่นแตกต่างกัน ต่างมีข้อเด่น ข้อด้อยในตัว แต่จุดหลักๆ ของผู้นำนั้นก็คือ ผู้นำจะต้องเป็นที่พึ่งพาทางจิตใจ ทางปัญญา รู้จักนำ แก้ปัญหาในยามคับขัน มีความเป็นธรรม มีความเคร่งครัดในระเบียบ มีความสุจริตต่อส่วนรวม ไม่มุ่งหมายสร้างประโยชน์ให้แก่ตนเอง เพราะฉะนั้น การจะเป็นผู้นำคนนั้น นอกจากจะต้องรู้จักการปฏิบัติตัว วางตัวให้เสมอต้นเสมอปลายเป็นที่เกรงขาม เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของผู้ใต้บังคับบัญชา มีความรอบรู้ในเรื่องต่างๆ ที่จะแก้ไขปัญหานั้นยังเป็นคุณสมบัติสำคัญที่ผู้นำพึงมีอยู่เสมอ